

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

«М.А. Булгаков в российской и зарубежной
литературной критике»

Девяшина А.Д.

Руководитель Скоропанова И.С.

РЕФЕРАТ

Структура и объем дипломной работы. Общий объем дипломной работы составляет 63 страницы компьютерного набора. Дипломная работа включает в себя титульный лист, оглавление, реферат, введение, 3 главы, заключение, библиографический список.

Ключевые слова: российское литературоведение, зарубежное литературоведение, М.А. Булгаков, мировое признание, литературоведческая парадигма.

Объект изучения в дипломной работе – исследования российских (Л. Яновская, А. Лесскис, Б. Соколов) и зарубежных (Л. Милн, Э. Проффер, Ж.А.Е. Кёртис) литературоведов по творчеству М.А. Булгакова.

Предмет исследования – особенности восприятия творчества М. А. Булгакова на родине и за рубежом.

Цель данной работы – углубление представления о творчестве М. А. Булгакова как явления мирового масштаба посредством компаративистского изучения наиболее значительных исследований о нем российских и зарубежных литературоведов.

Методы исследования: рецептивный, компаративистский.

Актуальность избранной темы обусловлена тем, что накопилось большое количество исследований творчества и личности М.А. Булгакова как в российской, так и в зарубежной литературоведческой науке, однако в русскоязычном сегменте зарубежные оценки творчества М.А. Булгакова представлены в очень малом количестве либо не представлены вообще, так как большинство таких работ не переведено на русский язык.

Научная новизна работы заключается в следующем:

а) дипломницей переведены на русский язык и проинтерпретированы литературоведческие труды зарубежных исследователей Л. Милн, Ж. А. Е. Кёртис, Э. Проффер, посвященные различным аспектам творчества М. А. Булгакова;

б) данные работы введены в общепулгаковский научный контекст, причем выявлены особенности понимания творчества и личности М. А. Булгакова российскими и зарубежными литературоведами;

в) выработано более многогранное представление о наследии М. А. Булгакова и его рецепции в разных странах мира.

Полученные результаты. В процессе работы были изучены и проанализированы исследования российских и зарубежных авторов, посвященные различным аспектам творчества М.А. Булгакова выявлены сходства и различия представленных точек зрения, сформировано более объемное представление о парадигме современного пулгаковедения.

Практическая значимость. Областью возможного практического применения является учебная и научная деятельность студентов и иных заинтересованных лиц.

Дипломная работа написана самостоятельно.

РЕФЕРАТ

Структура і аб'ємдыпломнай рабоце. Агульнааб'ємдыпломнай работы складаебзстаронкі камп'ютарнага набору. Дыпломная работа ўключае ў сябе тытульны ліст, змест, рэферат, уводзіны, 3 главы, заключэнне, бібліяграфічны спіс.

Ключавыя словы: расійскае літаратурнае ўстава, замежнае літаратурнае ўстава, М.А. Булгакаў, сусветнае прызнанне, літаратурнае ўстава парадыгма.

Аб'ект вывучэння ў дыпломнай рабоце – даследаванне расійскіх (Л. Яноўская, А. Лескіс, Б. Сакалоў) і замежных (Л. Мілн, Э. Профер, Ж.А.Е. Кёртыс) літаратурнае ўстава па творчасці М.А. Булгакава.

Прадмет даследавання – асаблівасці ўспрымання творчасці М. А. Булгакава на радзіме і за мяжой.

Мэта дадзенай работы – паглыбленне ўяўлення пра творчасць М. А. Булгакава як з'явы сусветнага маштабу пры дапамозе кампаратывісцкага вывучэння найбольш значных даследаванняў абі расійскіх і замежных літаратурнае ўстава.

Мета даследавання: рэцэптыўны, кампаратывісцкі.

Актуальнасць абранай тэмы абумоўлена тым, што назапасілася вялікая колькасць даследаванняў творчасці і асобы М.А. Булгакава як у расійскай, так і ў замежнай літаратурнае ўстава навуцы, аднак у рускамоўным сегменце замежнае ўстава творчасці М.А. Булгакава прадстаўлены ў вельмі малой колькасці або не прадстаўлены ўвогуле, так як большасць такіх работ не перакладзена на рускую мову.

Навуковая навізна работы заключаецца ў наступным:

а) дыпломніца пераклала на рускую мову і праінтэрпрэціравала літаратурнае ўстава працы замежных даследчыкаў Л. Мілн, Ж. А. Е. Кёртыс, Э. Профер, прысвечаныя розным аспектам творчасці М. А. Булгакава;

б) дадзеныя прац ўведзены ў агульнабулгакаўскім навуковым кантэксце, прычым выяўлены асаблівасці разумення творчасці і асобы М. А. Булгакава расійскімі і замежнымі літаратурнае ўставамі;

в) выпрацавана больш шматграннае ўяўленне аб спадчыне М. А. Булгакава і яго рэцэпты ў розных краінах свету.

Атрыманая вынікі. У працэсе работы былі вывучаны і прааналізаваны даследаванні расійскіх і замежных аўтараў, прысвечаныя розным аспектам творчасці М.А. Булгакава, выяўлены падабенствы і адрозненні прадстаўленых пунктаў гледжання, сфарміравана больш аб'ёмнае ўяўленне аб парадыгме сучаснага булгаказнаўства.

Практычная значнасць.

Вобласцю магчыма практычнае прымяненне з'яўляецца вучэбная і навуковая дзейнасць студэнтаў і іншых зацікаўленых асоб.

Дыпломная праца напісаная самастойна.

ABSTRACT

The structure of the thesis. The thesis consists of title page, table of contents, abstract, introduction, 3 chapters, conclusion and bibliographic list. Total thesis volume is 63 pages.

Key words: Russian literary criticism, foreign literary criticism, M.A. Bulgakov, world recognition, literary criticism paradigm.

The purpose of the thesis is to deepen the knowledge about M.A. Bulgakov's creativity.

The object of the thesis is the works of Russian (L. Yanovskaya, A. Lesskis, B. Sokolov) and foreign (L. Milne, E. Proffer, J.A.E. Curtis) literary critics.

The subject of the thesis is the particularities of the worldwide perception of M.A. Bulgakov.

Methods of research: receptive, comparative ones.

The relevance of the selected topic for the thesis is defined by the fact that there are quite a few studies about M.A. Bulgakov in Russian and foreign literary science, but either hardly any foreign works are presented in Russian segment of literary critics or not they are not presented at all since most of them have not been translated into Russian.

The scientific novelty of the work is as follows:

a) graduate student translated into Russian and interpreted the literary works of foreign researchers L. Milne, J. A. E. Curtis, E. Proffer, dedicated to various aspects of M.A. Bulgakov's work;

b) these works were introduced into the general scientific context of the Bulgakov study and features of the understanding of M.A. Bulgakov's creativity and personality by Russian and foreign literary critics have been revealed;

c) a more multifaceted idea of the heritage of Bulgakov and his reception in different countries of the world has been made.

Results. In the course of the work, studies of Russian and foreign authors devoted to various aspects of M.A. Bulgakov's creative work were studied and analyzed; the similarities and differences of the presented points of view were identified; a more comprehensive understanding of the paradigm of modern Bulgakov studies was formed.

Practical significance. The area of possible practical application is the educational and scientific activity of students and other interested persons.

The thesis is written independently by AlesiaDeviashina.